

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/11/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7214213586
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Brondoš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7214213586.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Brondoša a sudcov JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu: Mesto Košice, Trieda SNP 48/A, Košice, IČO: 00 691 135, proti žalovanému: Investičná Správcovská s.r.o., Zvonárska 3, Košice, IČO: 44 484 011, o zaplatenie 29.748,24 eura s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu Košice II zo 4. mája 2015, č. k. 37C/90/2014-35

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok.
- Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi 100 % trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice II (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom pre zmeškanie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 29.748,24 eura s úrokmi z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 29.748,24 eura od 1.6.2014 do zaplatenia a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania proti žalovanému vo výške 1.784,50 eura.

2. V celom rozsahu tak vyhovel žalobe, skutkovým základom ktorej bolo v podstatnom tvrdenie žalobcu, že uplatnená pohľadávka v istine predstavovala bezdôvodné obohatenie, ku ktorému došlo užívaním pozemkov žalobcu, zapísaných na liste vlastníctva č. XXXXX pre katastrálne územie A., ako parcela č. 5489/19 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 510 m², parcela č. 5489/20 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 98 m² a parcela č. 5489/21 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 2947 m², žalovaným bez právneho titulu.

3. Na takto ustálený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 114 ods. 3 a 5 a § 153b ods. 2 písm. b) a 3 O.s.p. v znení účinnom do 30.6.2015, z ktorých dospel k záveru, že v danej veci boli splnené zákonné podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. v znení účinnom do 30.6.2016 z dôvodu, že postupom podľa ust. § 114 ods. 3 O.s.p. uznesením č. k. 37C/90/2014-31 zo dňa 29.9.2014, ktoré bolo žalovanému doručené spolu so žalobou dňa 15.10.2014, uložil žalovanému, aby sa písomne vyjadril k žalobnému návrhu, ktorú povinnosť tento v súdom stanovenej lehote bez vážneho dôvodu nesplnil, pričom bol o následkoch nesplnenia tejto povinnosti poučený (§ 114 ods. 2 O.s.p.). Rozhodnutie o trovách konania založil na § 142 ods. 1 O.s.p., pričom konštatoval plný úspech žalobcu v konaní.

4. Proti tomuto rozsudku pre zmeškanie podal žalovaný odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v otázke splnenia podmienok pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie podľa ust. § 153b ods. 2 písm. b) O.s.p., nakoľko mu nebolo doručené uznesenie súdu zo dňa

29.9.2014, č. k. 37C/90/2014-31 spolu s návrhom v súlade s ust. § 114 ods. 2 O.s.p.. Svojimi odvolacími námietkami vytykajúcimi nesprávne právne posúdenie veci, žalovaný podľa posúdenia odvolacieho súdu uplatnil odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Odvolací súd pre úplnosť poznamenáva, že v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, musí prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Naproti tomu, vo vzťahu k ostatným odvolacím dôvodom, je odvolací súd podľa ust. § 380 ods. 1 CSP viazaný ich vymedzením v odvolaní, a preto na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ust. § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil (por. Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1269s).

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že prvoinštančný súd vydal rozsudok pre zmeškanie postupujúc v súlade s § 153b ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku, o čom svedčí aj uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 9.2.2022, č. k. 37C/90/2014-176 potvrdené uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12. 7. 2022, č. k. 6Co/64/2022, ktorými bol zamietnutý návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie a návrh na odpustenie zmeškania lehoty.

6. Žalovaný v odvolacej replike poukázal na to, že aj keby inak boli splnené podmienky na vydanie tohto rozhodnutia, tak súd nemal povinnosť, ale len možnosť vydať rozsudok pre zmeškanie, a to v prípade, ak považoval žalobcom tvrdený skutkový stav za nesporný. Mal za to, že súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď v prejednávanej veci rozhodol rozsudkom pre zmeškanie len na základe žalobcom tvrdeného skutkového stavu. Pochybenie súdu prvej inštancie vzhľadom najmä v tom, že neskúmal okolnosti vzniku nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, ako aj v tom, že nešlo o prípad, kedy by bol v konaní nečinný a odmietal sa aktívne podieľať na súdnom procese. Opätovne uviedol dôvody, pre ktoré sa nevyjadril k žalobe.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§385 ods. 1 a contrario CSP), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP a dospel k záveru, že nie je (odvolanie) dôvodné. Tento rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 17.4.2024 po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu, pri zachovaní lehoty podľa ust. § 219 ods. 3 CSP.

8. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že vo všeobecnosti právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumiť omyl v tomto postupe, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd neaplikoval právnu normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý si nesprávne vyložil alebo napokon ak aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval, avšak právnu normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, v skutkových okolnostiach teda z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

9. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu a v rozsahu námietok a argumentov žalovaného uvedených v odvolaní, dospel k záveru, že odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP v prejednávanej veci nie je preukázaný.

10. Podľa ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

11. Podľa ust. § 114 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom do 30.6.2016, ak to povaha veci alebo okolnosti prípadu vyžadujú, môže súd s výnimkou vecí podľa § 120 ods. 2 a § 153b ods. 5 uložiť odporcovi

uznesením, aby sa k veci písomne vyjadril a v prípade, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva, a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Na podanie vyjadrenia určí súd lehotu. Ak má odporca bydlisko v cudzine, môže mu súd aj vo veciach uvedených v § 120 ods. 2 uložiť uznesením, aby sa k veci písomne vyjadril.

12. Podľa ust. § 114 ods. 5 O.s.p., ak odporca bez vážneho dôvodu nesplní povinnosť uloženú uznesením vydaným podľa odseku 3, môže súd bez nariadenia pojednávania rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b; o tomto následku musí byť odporca poučený. Ustanovenia § 153b ods. 1 a ods. 2 písm. a) a c) sa nepoužívajú.

13. Podľa ust. § 153b ods. 2 písm. b) O.s.p., rozsudkom pre zmeškanie možno spor rozhodnúť, ak žalovaný sa k žalobe a prílohám písomne nevyjadril do 15 dní odo dňa, keď mu boli doručené, hoci ho súd na to vyzval a poučil ho o následkoch nesplnenia tejto povinnosti (§ 114 ods. 2).

14. Podľa ust. § 153b ods. 3 O.s.p., skutkovým základom rozsudku podľa ods. 1 je žalobcom tvrdený skutkový stav ak ho súd považuje za nesporný.

15. Cieľom inštitútu rozsudku pre zmeškanie (kontumačného rozsudku) bolo podľa predchádzajúcej procesnej úpravy čeliť priesťahom zvyčajne spôsobených nepružnosťou, nebanlivosťou i zámernou pasivitou žalovaného, najmä pokiaľ ide o účasť na pojednaniach a vyjadrovaní sa k obsahu žaloby. V tomto zameraní ho bolo možné chápať ako istú formu sankcie za procesnú nedisciplinovanosť žalovaného a širšie ako nástroj vyššej efektivity konania. Vecne bola jeho úprava konštruovaná tak, aby neoslabila právo všetkých účastníkov na súdnu ochranu, nenarušila ich rovnosť, neznemožnila zistiť skutkový stav a neobmedzila súd v možnosti úvahy o právnej kvalifikácii veci (čl. 46 a nasl. Ústavy SR, § 2 a 3 ZS, § 1, 3, 5, 18, 100, 101, 152 153 a ďalšie OSP). Preto k charakteristickým znakom úpravy inštitútu patrila fakultatívnosť použitia, určenie takých - kladných a záporných - podmienok použitia, ktoré fakticky vylučovali nebezpečenstvo obmedzenia procesných práv žalovaného a jeho neinformovanosť, najmä o dôsledkoch nečinnosti, a ktoré v prípade pasívneho samostatného spoločenstva chránili pred účinkami kontumácie disciplinovaných účastníkov. Aby aplikácia inštitútu nevybočila z prísneho rámca podmienok a neodporovala jeho účelu, explicitne sa zakazovalo použiť ho vtedy, keď by bol kontumačný rozsudok obsahom a účinkami typom konštitutívneho rozsudku, napríklad o zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva podľa § 142 OZ, o zrušení spoločnosti a jej likvidácii podľa § 68 ods. 6 v spojení s § 218 a nasl. OBZ, v sporoch s cudzím prvkom (pozri § 1 ZMPSP) a v sporoch, ktorých predmetom nemohli účastníci disponovať formou súdneho zmieru. Kontumačným rozsudkom nemohol súd rozhodnúť ani vtedy, ak boli kumulatívne splnené nasledujúce predpoklady: v spore zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplatňovalo právo na zaplatenie peňažnej sumy, spotrebiteľ bol v procesnom postavení odporcu a zároveň spotrebiteľská zmluva obsahovala neprijateľné podmienky. Kontumačný rozsudok teda bolo možné vydať len o veciach riešených v sporovom konaní. Fakultatívnosť použitia inštitútu rozsudku pre zmeškanie znamená, že súd nie je viazaný návrhom žalobcu na rozhodnutie veci týmto spôsobom; ak to uzná vzhľadom na okolnosti veci za potrebné či vhodné, môže vo veci riadne konať, aj keď by boli splnené všetky ostatné podmienky rozhodnutia sporu týmto spôsobom.

16. Pokiaľ ide o podmienky vydania rozsudku pre zmeškanie pred nariadením pojednávania, O.s.p. vyžadoval pre vydanie kontumačného rozsudku kumulatívne splnenie nasledovných podmienok: išlo o spor o splnení povinnosti (žaloba na plnenie), konanie sa nachádzalo v štádiu pred nariadením pojednávania, súd uznesením uložil žalovanému povinnosť písomne sa vyjadríť k žalobe a v tomto vyjadrení uviesť rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, súd určil žalovanému lehotu na vyjadrenie, súd poučil žalovaného o následkoch nesplnenia povinnosti vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, súd doručil uznesenie s výzvou na vyjadrenie žalovanému do vlastných rúk, žalovaný sa v súdom určenej lehote nevyjadril a zároveň neospravedlnil nesplnenie povinnosti vyjadriť sa vážnymi dôvodmi. Predmetom odvolacieho prieskumu v danej veci je teda skúmanie splnenia podmienok (predpokladov) pre vydanie kontumačného rozsudku a nie existencie ospravedlniteľného dôvodu, pre ktorý sa žalovaný nevyjadril k návrhu, ktorú otázku posudzuje súd v konaní o návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie.

17. Zo spisu odvolací súd zistil, že v preskúmvanej veci boli splnené podmienky pre vydanie kontumačného rozsudku, teda aj vrátane doručenia uznesenia s výzvou na vyjadrenie sa a žaloby

žalovanému, s ktorou otázkou sa v neprospech žalovaného vyčerpávajúco vysporiadal súd v súbežnom právoplatne skončenom konaní o zrušenie kontumačného rozsudku.

18. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP.

19. Podľa ust. § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

20. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. V odvolacom konaní mal žalobca plný procesný úspech a preto mu v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní neúspešný.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 355 CSP).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské

právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP)